

Fővárosi Törvényszék

Az ügy száma: 113.K.701.169/2023/10.
Az I. rendű felperes: Márki-Zay Péter
(6800 Hódmezővásárhely, Bercsényi utca 37.)
A II. rendű felperes: Mindenki Magyarországa Mozgalom
(1137 Budapest, Szent István körút 16. 4/21.)
A felperesek képviselője: [REDACTED]
Az alperes: Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság
Hatóság
Az alperes képviselője: (1055 Budapest, Falk Miksa utca 9-11.)
[REDACTED]
A per tárgya: [REDACTED] adatvédelmi ügyben hozott NAIH-127-5/202
közigazgatási határozat felülvizsgálata

Í t é l e t

A Fővárosi Törvényszék a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felpereseket, hogy a közléstől számított 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 210.000 (kettőszáztízezer) forint perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A per alapjául szolgáló tényállás

- [1] A perben nem álló [REDACTED] (a továbbiakban: kérelmező) 2022. március 10-én kommentelt az I. rendű felperes Facebook oldalán (a továbbiakban: Facebook oldal), amelynek hatására a Facebook Messengeren az I. rendű felperestől automata üzenetet kapott, amely szerint „Tisztelt Honfitársam! Köszönöm, hogy kommentelt az oldalamon. Szeretne továbbra is kapcsolatban maradni és első kézből megtudni a kampányom történéseit?” A kérelmező az üzenetre a „Nem” választ küldte. Ezt követően a következő válaszüzenetet kapta: „Rendben van. Akkor nem fogom Önt messengeren keresni.” A kérelmező ezt követően ismételt kommentelt a Facebook oldalon, amelyre ismét az első kommentje után kapott automata kérdés érkezett a messengerére a feliratkozás kérésről.
- [2] Az I. rendű felperes Facebook oldalán feltüntetett név az I. rendű felperes természetes személy neve volt, az oldalt az I. rendű felperes, mint politikai pozícióra jelölt személy megválasztásának népszerűsítésére hozták létre. A Facebook oldal kapcsolattartási és

azonosító adatok aloldalán a „Kossuth tér 1, Hódmezővásárhely, Magyarország, 6800” cím szerepelt, és a <https://markizaypeter.hu> weboldalra, valamint a „markizaypetermzp” Twitch videómegosztó-weboldalra, és egy Spotify oldalra mutató random karakterekből álló hivatkozás volt található. A részletek alpontban kifejezetten az I. rendű felperessel történő kapcsolatfelvétel módjára három lehetőséget adtak: egy reddit fórumhivatkozás „markizaypetermzp” felhasználónévre, egy Apple Podcast hivatkozás az I. rendű felperes html-ben kódolt nevére (az ékezetes karakterek helyén html kódokkal) és egy link a <https://mindenkimagyarorszaga.hu/kapcsolat> weboldalra. Az utóbbi webcímen kívül a Facebook oldal és a II. rendű felperes konkrét kapcsolatára semmilyen utalás, magyarázat nem volt található a Facebook oldal „Rólunk / About” részében, amely az oldal üzemeltetőjének azonosítására szolgál általában. Sem a <https://markizaypeter.hu> weboldalon, sem a <https://mindenkimagyarorszaga.hu/> weboldalon elérhető adatkezelési tájékoztatás nem adott információt a hozzájárulás megszerzése előtti Facebook Messengeres automata kapcsolatfelvétellel összefüggő adatkezelésről, ezen hozzájárulás-kérési formáról. A Facebook oldalon kizárólag az I. rendű felperes volt megjelölve, azon a II. rendű felperes nem volt található az oldal üzemeltetőjeként. A II. rendű felperes szerződött a Facebook oldalon keresztül történő adatkezelés adatfeldolgozójaként működő perben nem álló Datadat GmbH-val, és ő rendelkezett a Facebook oldal, valamint a kapcsolódó Facebook Messenger fiók információival. A II. rendű felperes állította be a Facebook szolgáltatás által biztosított felületen azt, hogy a 2022. február és április közötti időszakban nem volt „silence period”, azaz a kommentet követő nemleges válasz esetén türelmi időszak nélkül új komment esetén újabb azonos feliratkozókérés üzenet került automatikusan kiküldésre. A beállítások alapján az egyszer leiratkozókra is vonatkozott a „silence period”, azaz a leiratkozási kérés jelzése utáni első komment esetén újra kapták ők is a feliratkozást kérő üzenetet, miután éppen kifejezték leiratkozási szándékukat.

- [3] A kérelmező az alpereshez 2022. március 31-én benyújtott kérelmében előadta a vele történeteket, és adatvédelmi hatósági eljárás keretében kérte a Facebook azonosítója jogellenes kezelésének megállapítását.
- [4] Az alperes hiánypótlási felhívására a kérelmező 2022. április 6-án küldött válaszlevelében megjelölte a saját Facebook-profilja azonosítóját, valamint nyilatkozott, hogy azt kizárólag magáncélra használja, továbbá mellékelte a képernyőmentést a panaszolt üzenetváltásról, amelyen a böngészőben is látható az üzenetváltás.
- [5] Az alperes 2022. május 18-án és 2022. július 11-én küldött megkereséseire az I. rendű felperes azt nyilatkozta, hogy a Facebook oldal tekintetében a Facebook platformot üzemeltető Meta Platforms Ireland Limited (a továbbiakban: Meta) és a II. rendű felperes a közös adatkezelők, ő magánszemélyként adatot nem kezel, valamint információval sem rendelkezik a Facebook oldal adatkezelésével kapcsolatban. Emiatt alperes 2022. szeptember 12-én a NAIH-4319-13/2022 számú végzésével ügyfélként bevonta az eljárásba a II. rendű felperest.
- [6] Az alperes megkeresésére a II. rendű felperes 2022. szeptember 27-én és 2022. október 19-én tett nyilatkozatot. Előadta, hogy a Facebook platformot üzemeltető Metával közös adatkezelők a Facebook oldal tekintetében, az irányadó adatkezelési tájékoztatás a Facebook és a Facebook Messenger felületein az érintettek számára megtalálható. Kifejtette, hogy a kérelmező részére Facebook Messenger-en küldött automata üzenetek célja, hogy a Facebook oldalon megosztandó új tartalmakról tájékoztatást kapjon automatikusan, amely által több

érintetthez juthat el az üzenete. Az adatkezelés jogalapjaként az érintett hozzájárulását jelölte meg. Kifejtette, hogy az érintett, így a kérelmező is jogosult a részére a Facebook Messenger útján érkező üzenetek vonatkozásában beállítani, kitől fogadhat üzenetet. Álláspontja szerint a Facebook Messenger üzemeltetője, a Meta oldalán felmerülő technikai hiba miatt volt lehetséges az, hogy a kérelmező ismételt feliratkozási kérést kapott miután először nemmel válaszolt, mivel a kérdéses oldalról nem manuálisan történik az érintettek részére való üzenetküldés. A kérelmező esetét nem tekintette általános gyakorlatnak. Rámutatott, hogy a Messenger-csatornán a feliratkozás, tehát a második önkéntes interakció után, a felhasználó kap tájékoztatást az adatvédelmi szabályokról, és arról, hogy hogyan lehetséges leiratkozni automatikusan. Kiemelte, hogy az adatkezelési tájékoztató a <https://mindenkimagyarorszaga.hu/adatvedelmi-nyilatkozat/> hivatkozás alatt érhető el.

- [7] Az alperes újabb megkeresésére a II. rendű felperes kifejtette, hogy álláspontja szerint a feliratkozási szándékot jelző pozitív válasz előtt semmilyen adatot nem kezelt, így nem volt adatkezelő a kérelmező Facebook Messenger üzenetei vonatkozásában, sem automatikusan, sem kérelemre nem tudta volna megszerezni a kérelmező azonosító adatait. Mellékelte az „IGEN” ág képernyőképeit, ahol az adatvédelmi tájékoztatóra történő hivatkozás a feliratkozást követő visszaigazoló üzenetben található csak. A következtetése szerint a nemleges ág nem tárol semmilyen adatot az érintettől, és a Facebook oldal adminisztrátorai által nem kereshető vissza. Nyilatkozata szerint van lehetőség úgynevezett „silence period” beállítására, amely alatt nem kap újabb megkeresést a kommentelő a Facebook Messengeren, de úgy döntött, hogy a 2022. március-április időszak a választások miatt kiemelt érdeklődéssel övezett, és nem kötelező kommentelni, az önkéntes tevékenység, emiatt nem kapcsolta be ezt a funkciót. Előadta, hogy az automatikusan triggerelődő beszélgetés a Facebook funkciója, amit minden Facebook felhasználó a használatba történő beleegyezéssel elfogadott. Kiemelte, hogy feliratkozás nélkül a Facebook Messenger üzenetről semmilyen adatmentés nem történik a II. rendű felperes oldalán. A beállítások mellett az adott időszakban minden komment esetén azonos tartalmú üzenet kerül küldésre, nincs lehetőség más szöveg beállítására az első üzenet után. A „silence period” beállítására lehetőség volt, azonban úgy vélte, hogy jogos érdeke az adott választási időszakban a lehető legtöbb olyan, önkéntes feliratkozó gyűjtése, aki maga fejezi ki kommunikációs szándékát. Kiemelte, hogy a feliratkozási szándékot nem jelző érintettek semmilyen azonosító adatát nem kapja meg, aki pedig sikeresen feliratkozik, annak ezen üzenet nem triggerelődik újra, amíg le nem iratkozik.

Az alperes határozata

- [8] Az alperes 2023. február 20. napján kelt NAIH-127-5/2023 számú határozatával (a továbbiakban: határozat) kérelemre eljárva (I.) megállapította, hogy egyrészt a felperesek megsértették a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2016/679/EU rendelet (a továbbiakban: GDPR) 12. cikk (1), 14. cikk (1) és (2) bekezdését a kérelmezőnek 2022. március 10-én küldött Facebook Messenger üzenetekkel összefüggő adatkezelés során, másrészt a GDPR 6. cikk (1) és 21. cikk (1) bekezdését az első feliratkozást kérő üzenet követően a tiltakozási jog figyelmen kívül hagyásával, érvényes jogalap nélkül küldött feliratkozást kérő második Facebook Messenger üzenettel összefüggő adatkezelés során. Hivatalból megállapította (II.), hogy a felperesek a 2022. február és 2022. április közötti időszakban a Facebook Messengerrel kapcsolatos adatkezelési gyakorlattal összefüggésben megsértették (i) a GDPR 12. cikk (1), 14. cikk (1), (2) és 26. cikk (1), (2) bekezdését azzal, hogy nem nyújtottak megfelelő adatkezelési

tájékoztatást a Facebook oldalon kommentelő, még nem feliratkozott érintetteknek küldött első feliratkozást kérő üzenetekkel kapcsolatban, különös tekintettel, de nem kizárólag az adatkezelésben részt vevő több adatkezelő szerepének írásbeli azonosítása és ennek érintettekkel történő közlése vonatkozásában; (ii) a 6. cikk (1) és 21. cikk (1) bekezdésével azzal, hogy a Facebook oldalon kommentelő, még nem feliratkozott és a feliratkozást már egyszer visszautasító, továbbá a leiratkozott érintetteknek küldött ismételt feliratkozást kérő üzenetek küldését állították be adatkezelési beállításokban; (iii) 12. cikk (1), 13. cikk (1), (2), 26. cikk (1) és (2) bekezdésével azzal, hogy nem nyújtottak a feliratkozáshoz hozzájáruló érintettek számára megfelelő és előzetes tájékoztatást az adatkezelésről, különös tekintettel, de nem kizárólag az adatkezelésben részt vevő több adatkezelő szerepének írásbeli azonosítása és ennek érintettekkel történő közlése vonatkozásában. (IV.) A GDPR 58. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján hivatalból utasította a felpereseket, hogy a jövőbeli adatkezeléseik során a GDPR-ban foglaltaknak megfelelő módon járjanak el. Az adatvédelmi jogsértések miatt (V.) az I. rendű felperest az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 75/A. § alapján figyelmeztette, míg (VI.) a II. rendű felperest hivatalból 3.000.000 forint adatvédelmi bírság megfizetésére kötelezte.

- [9] A döntését a GDPR (26), (74) preambulumbekkezdés, 2. cikk (1) bekezdés, 4. cikk 1-2., 5., 7., 11. pont, 6. cikk (1), 9. cikk (1)-(2), 12. cikk (1), 13. cikk (1)-(2), (4), 14. cikk (1)-(3), (5), 21. cikk (1), 26. cikk (1)-(2) bekezdés, 58. cikk (2) bekezdés d), i) pont, 83. cikk (1)-(2) bekezdés, az Infotv. 2. § (2), 60. § (1), 71. § (2) bekezdés, 75/A. § rendelkezéseire alapította.
- [10] Az eljárás tárgya körében a kérelem alapján azt vizsgálta, hogy az első, nemleges válasz után a kérelmezőnek küldött második Facebook Messenger feliratkozást kérő üzenetkezelése megfelelő jogalappal és tájékoztatás mellett történt-e. Mivel a kérelmező azt nyilatkozta, hogy álláspontja szerint már az első üzenet sem volt megfelelő, azonban erre új konkrét kérelmet nem terjesztett elő, így ezt már nem a kérelem részeként, hanem hivatalból vizsgálta.
- [11] Az adatkezelés körülményeinek feltárása során tisztázta, hogy mi a kérelmezőnek küldött üzenettel kapcsolatos általános adatkezelési gyakorlat, és hogy a kérelmező esetén is ezen (egységesen beállított, így egyes esetekben kivételesen nem is módosítható) gyakorlat érvényesült-e. Utóbbi körben hivatalból tett megállapításokat az eljárás során történt hivatalbóli észlelése alapján. Rögzítette, hogy a vizsgált adatkezelés a kérelmezőnél alkalmazotthoz hasonló beállításokkal 2022. február és 2022. április között történt, politikai kampány keretében.
- [12] Megállapította, hogy a kapcsolati és Facebook technikai azonosító (ID) személyes adatok nem minősülnek szenzitívnek, és az eljárás tárgya nem is ezek általános kezelése, hanem a kommentelés hatására küldött automata Facebook Messenger üzenetekkel összefüggő szűkebb adatkezelés, amely nem irányult közvetlenül különleges kategóriájú személyes adatokra. Ugyanakkor rögzítette, hogy kifejezetten politikai vélemények kezelésével összefüggő, ahhoz szorosan kapcsolódó célok érdekében működik a Facebook oldal, amellyel szorosan összefügg a Facebook Messenger feliratkozás is, így az ezzel kapcsolatos adatkezelés közvetetten politikai vélemény kezelésére is. A következtetése szerint pedig a politikai véleménnyel összefüggésben folytatott, ahhoz közvetetten kapcsolódó adatkezelések adatvédelmi kockázata általában nagyobb, mint az ezen elem nélküli adatkezeléseké.
- [13] Az adatkezelő személye tekintetében megállapította, hogy a vizsgált jogsértéssel érintett

adatkezelések tekintetében a jogsértéshez vezető adatkezelői döntések meghozójának a GDPR 4. cikk 7. pontja alapján a felperesek közösen tekintendők, mert a Facebook oldal és a hozzá tartozó Facebook Messenger fiók az I. rendű felperes nevében működik, és bár azt nyilatkozta, hogy magánszemélyként nem adatkezelője a Facebook oldalnak, a Facebook oldal kifejezett politikai jellegéből és a politikai pozícióra jelöltként való fellépéséből egyértelmű, hogy nem magánszemélyként, hanem politikai közszereplőként járt el, az ő tudomásával és közreműködésével, az ő érdekében működött a Facebook oldal.

- [14] Kiemelte az adatkezeléssel kapcsolatos tájékoztatás fontosságát, vagyis, hogy a preambulumban foglaltak és a GDPR cikkei egyaránt eredmény elérését írják elő az adatkezelő kötelezettségeinek meghatározásakor, nem csak egy meghatározott minimális erőfeszítés igazolását az adatkezelő részéről, egy tájékoztató utólagos megküldésével, hanem a tájékoztatás célja, hogy olyan helyzetbe hozza az érintettet, hogy az megfelelő döntési helyzetben legyen az érintetti jogai gyakorlásával kapcsolatban.
- [15] A kérelmezőnek küldött feliratkozást kérő első Facebook Messenger üzenettel összefüggő adatkezelés vonatkozásában rögzítette, hogy elsődlegesen a kapcsolatfelvétel szövegét meghatározni tudó fél köteles a megfelelő adatkezelési tájékoztatásról gondoskodni a GDPR 14. cikkének megfelelően. Ugyanakkor a tájékoztatásra mutató hivatkozás úgy lett beállítva, hogy az csak a feliratkozóknak és csak a feliratkozást követően jelenik meg, nem a feliratkozást kérő szöveg végén. Így, aki nem iratkozik fel, nem kap megfelelő tájékoztatást, ezért sérül a GDPR 12. cikk (1) és 14. cikk (1)-(2) bekezdése, mivel a felperesek nem gondoskodtak az érintettek megfelelő tájékoztatásáról és jogaik megfelelő érvényesíthetőségéről.
- [16] A kérelmezőnek küldött feliratkozást kérő második Facebook Messenger üzenettel összefüggő adatkezelés tekintetében megállapította, hogy megküldött dokumentumokból nem derült ki, hogy az érintettek jogait korlátozó hatást bármely mértékben is figyelembe vették volna, és a valós érdeket ezzel szemben ténylegesen mérlegelték volna, sőt kifejezetten semmibe vették azokat. Álláspontja szerint az egyik alapjog gyakorlása – például kommentelés egy politikai weboldalon a véleménynyilvánítási jog gyakorlásaként – nem lehet indok arra, hogy másik alapjogától – a további feliratkozási megkeresések általi adatkezeléssel szembeni tiltakozás a GDPR 21. cikk (1) bekezdése alapján – megfosszák az érintettet automatikusan és felülbírálati lehetőség nélkül. Emiatt a felperesi logikát tévesnek tartotta, amely a vélemények elhallgattatását (chilling effect) eredményezheti azzal, hogy az érintett hozzászólását a GDPR szerinti jogai elvesztéséhez köti egyoldalú döntésével. Kifejtette, hogy mivel a GDPR 21. cikk (1) bekezdése kifejezetten eseti mérlegeléssel engedi csak a tiltakozás elutasítását kifejezetten a jogos érdekre alapított esetekben, és a „silence period” beállítás miatt és a saját nyilatkozata alapján ezen mérlegelést az adatkezelő nem is kívánta megtenni, így az automatikus elutasítás beállítása is jogellenessé tenné a jogos érdekre hivatkozást az első nemleges választ követő feliratkozást kérő üzenetek esetén. Ezért a következtetése szerint sérült a GDPR 6. cikk (1) és 21. cikk (1) bekezdése is.
- [17] Hivatalból észlelte a megállapított tényállás alapján, hogy a beállítási lehetőségek egységes alkalmazása miatt nemcsak a kérelmező, hanem a Facebook oldalon kommentelő minden, még Facebook Messenger hírekre feliratkozással nem rendelkező érintett is azonos jogsértést szenvedett el az adatkezelés időszakában (2022. február – 2022. április). Emiatt a kérelmezőnek küldött üzenetek tekintetében tett megállapításait megfelelően irányadónak tekintette az általános gyakorlat azon részére, ahol az érintett nem iratkozott fel az üzenet

hatására. Utalt arra, hogy a II. rendű felperes nyilatkozata alapján nagyságrendileg 5.000 érintett iratkozott fel az automata üzenet hatására a Facebook Messenger hírekre, amelyből azt a következtetést vonta le, hogy ennél jelentősen több megkeresésből lett ennyi feliratkozó. Bár a pontos számokat a II. rendű felperes nem tudta megadni, ugyanakkor már a rendelkezésre álló információ alapján is megállapíthatónak tartotta, hogy jelentős számú érintett volt.

- [18] A bírságkiszabást szükségesnek tartotta mind a speciális, mind a generális prevenció okán, amely a megítélése szerint a hasonló esetek elkerülését valószínűbbé teszi. A bírságösszeg meghatározása során figyelemmel volt a II. rendű felperes (2021-ben 142.738.000 forint) nettó árbevételére. Súlyosító körülményként értékelte, hogy (i) a jelentős számú érintett személyes adatainak kezelése súlyosan jogsértően, a GDPR több alapvető rendelkezését megszegve történt; (ii) a II. rendű felperes az adatkezelést túlnyomó részben meghatározó adatkezelőként nem járt el megfelelően; (iii) a politikai véleménnyel akár közvetetten összefüggésben végzett adatkezelések nagyobb fokú kockázatot jelentenek az érintetteknek; (iv) téves feltételezéseken alapuló és célszerűtlen volt a „silence period” használatának mellőzéséről hozott döntés, amely az adatkezelés megtervezése során a gondatlanság súlyos mértékét támasztja alá. Enyhítő körülményként azonosította, hogy (i) a jogsértéssel érintett speciális adatkezelési tevékenység rövid ideig, a 2022-es választással összefüggő kampányidőszak alatt folyt; (ii) jogsértésre irányuló kifejezett szándék nem volt megállapítható az eljárás során felhasznált iratok és információk alapján, hanem a jogszabályok súlyosan gondatlan félreértelmezése történt; (iii) a II. rendű felperessel szemben korábban nem állapított meg releváns adatvédelmi jogsértést adatvédelmi hatósági ügyben; (iv) az eljárás a törvényi eljárási határidőn túl elhúzódott annak technikai összetettsége miatt.

A kereset és a védírat

- [19] Az alperes határozatával szemben a felperesek azonos jogi képviselő útján keresetet nyújtottak be. Perköltségigénnyel éltek. Pontosított keresetükben a határozat megsemmisítését kérték azzal, hogy adatvédelmi jogsértést nem valósítottak meg. Az I. rendű felperes a figyelmeztetésre vonatkozó rendelkezés megsemmisítését, a II. rendű felperes a bírságkiszabás mellőzését, a bírság mérséklését, valamint mindketten azt kérték, hogy a bíróság kötelezze az alperest a határozat közzétételének mellőzésére.
- [20] Álláspontjuk szerint nem valósítottak meg jogszabálysértést, mert a weboldalakon egyértelműen megtalálható volt, valamint a Facebook Messenger üzenet esetében a beleegyezés elküldését követően is linkelt adatkezelési tájékoztatóban egyértelműen leírásra került a kérdéses adatkezelési folyamat. Rámutattak, hogy az alperesi eljárást kezdeményező kérelmező személyes adatait nem kezelték, nem történt adatkezelés, amelyet az alperes a határozatában nem vitatott. Ezért a kérelmező vonatkozásában adatvédelmi jogsértés álláspontjuk szerint nem merült fel. Az alperes által megállapított bírságösszeget annak tükrében, hogy tényleges adatkezelés a kérelmező vonatkozásában, de facto nem történt, aránytalanul magasnak tartották. Kifejtették, hogy a kérelmező adatait először az alperes által küldött megkeresésben ismerték meg, ezen tényről közvetetten az alperes a határozatban, a tényállás leírásában elismeri, ugyanakkor ezen tényről nem vette figyelembe a határozat meghozatalakor.
- [21] Kifejtették, hogy a Facebook adatkezelési tájékoztatása (továbbá a fennálló bírói gyakorlat) szerint a Meta adott esetben közös adatkezelő a Facebook oldalt, illetve a hozzá tartozó

Facebook Messenger fiókot üzemeltető személlyel, tehát megosztott e körben a felelősség.

- [22] Kiemelték, hogy az irányadó adatkezelési tájékoztató a <https://mindenkimagyarorszaga.hu/adatvedelmi-nyilatkozat/> linken jelenleg is elérhető. A tájékoztató nyilatkozat a felperesek Facebook oldalain található weboldal linkekre kattintva, a weboldalon belül voltak megtalálhatóak.
- [23] Előadták, hogy az alperes NAIH-4319-9-2022. számú eljárási tájékoztató végzése szerint a kérelmezővel az első üzenetváltás 2022. március 10. 19:59 perckor, a második üzenetváltás 2022. március 31. 15:16 perckor történt. Mivel a két üzenet között huszonegy nap telt el, az álláspontjuk szerint nem minősül „rövid időn belül sokszor ismételt”-nek. A határozatot ellentmondásban állónak tartották a végzéssel a két megkeresés időpontját illetően, mivel az abban foglaltak szerint a két kapcsolatfelvétel egy napon belül történt.
- [24] Kiemelték, hogy a kérelmező nem adott hozzájárulást, és elutasította a hozzájárulás iránti kérelmet az első, Facebook funkció alapján triggerelt üzenet útján. A kérdéses Facebook oldalon ugyanakkor gondatlanul nem volt bekapcsolva a „silence period”, amely kikapcsolta volna az ismételt kérdés feltevését, amely funkció bekapcsolva maradása felperesek álláspontja szerint a kérdéses időszakban, azaz 2022. március-április hó során teljes mértékben jogszerű volt. A „silence period” funkció kikapcsolt volta kizárólag azt jelentette, hogy amennyiben az érintett maga ismételt hozzászól, vagyis maga az érintett jelentkezik újra a weboldalon, akkor a weboldal ismételt triggerelte kérdést. Hangsúlyozták, hogy az ismételt kérdésfeltevést nem ők kezdeményezték, hanem érintetti önkéntes „akció” triggerelte. Ugyanakkor az érintett a fentiek során tett lépései eredményeképpen nem jutottak, nem is juthattak semmilyen személyes adat birtokába. Ezért a következtetésük szerint nem sértették meg a GDPR 21. cikk (1), 6. cikk (1) bekezdését, mivel nem kezelték érintett kérelmező semmilyen személyes adatát.
- [25] Kiemelték, hogy ellentmondásos az alperesi döntés indokolása, mivel szemben a határozat azon megállapításával, amely szerint súlyosbító körülmény a jelentős számú érintett, a határozat rögzíti azt is, hogy az alperes az eset összes körülményének a mérlegelése alapján azt állapította meg, hogy a feliratkozó érintettek adatkezelésének a jogalapját nem érintette a jogsértés ezen egyedi esetben, mivel kifejezetten adott témájú híreket kértek aktív magatartással, és a felperesek közötti összefüggéssel tisztában kellett, hogy legyenek. További enyhítő körülménynek tartották, hogy minden esetben határidőn belül, teljes körűen együttműködtek az alperessel az eljárás során, és az eljárás elhúzódása nem az ő mulasztásukhoz köthető.
- [26] Az alperes védirataiban a határozatában foglaltakat fenntartva a keresetek elutasítását kérte, költségre igényt tartott.
- [27] Kiemelte, hogy a felperesek keresetei a jogsérelem megjelölése és a konkrét jogsértések megjelölése körében nem kellően egzaktak, a felperesek számos esetben nem jelölték meg, hogy a határozat mely része, milyen okból jogsértő. Kifejtette, hogy a keresetek állításokat tartalmaznak több esetben (például, hogy megadták az adatkezelési tájékoztatót), amelyek nem reagálnak a határozatban szereplő jogi érvelésre. Ebből eredően álláspontja szerint a felperesek keresetei az állítások absztraktsága miatt elvi jelleggel megalapozatlanok.
- [28] Kiemelte, hogy felperesek azon állítása, hogy megadták az adatkezelési tájékoztatót,

logikailag ellentmondásban van a keresetben számtalanszor visszatérő azon állítással, amely szerint nem kezeltek személyes adatot. Kiemelte, hogy amennyiben a felperesek nem kezeltek személyes adatot, akkor nyilvánvalóan nem készítettek volna, és nem helyeztek volna el a weblapjukra adatkezelési tájékoztatót, amely részletezi, hogy milyen személyes adatot, és milyen célból kezelnek a Messenger alkalmazás kapcsán. Mindamellett rámutatott, hogy a GDPR és az irányadó gyakorlat szerint a külön honlapon szereplő adatkezelési tájékoztató léte nem minősül az elvárt aktív rendelkezésre bocsátásnak, és annak a feltételnek sem felel meg, hogy az érintettek azt külön keresés nélkül elérhetik. Kiemelte, hogy a GDPR definíciója szerint a kezelt adat birtoklása nem szükséges ahhoz, hogy az adatkezelői minőség megállapítható legyen, tehát jelen ügyben sem kellett a felpereseknek ehhez birtokolniuk a kérdéses adatokat. Álláspontja szerint a felperesek pusztán állították, hogy jogszerű volt részükről a tiltakozási jog figyelmen kívül hagyása, mivel álláspontjuk szerint nem kezeltek személyes adatot, de nem jelölték meg, hogy a határozatban foglaltakhoz képest milyen okból gondolták ezt. Kifejtette, hogy a felperesek figyelmen kívül hagyták az érintettek tiltakozását, ami ellentétes a GDPR 21. cikkével.

- [29] Utalt arra, hogy a bírói gyakorlat egységes abban, hogy önmagában a jogszabályi kötelezettségnek megfelelő együttműködés nem minősül enyhítő körülménynek, ezért megalapozatlannak tartották azt a felperesi kifogást, amely szerint alperesnek a bírságkiszabás során enyhítő körülményként kellett volna figyelembe vennie, hogy a felperesek mindenben együttműködtek a hatósággal.

A bíróság döntése és annak jogi indokai

- [30] A kereset az alábbiak szerint alaptalan.
- [31] A bíróság az alperes közigazgatási cselekményének jogszerűségét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 2. § (4) bekezdés és 85. § (1)-(2) bekezdései értelmében a megvalósításakor fennálló tények alapján, a kereseti kérelem korlátjai között vizsgálta felül. A bíróság a tényállást a peres felek nyilatkozatai, valamint a rendelkezésre álló közigazgatási iratok tartalma alapján állapította meg.
- [32] A bíróságnak abban a jogkérdésben kellett döntenie, hogy az alperes határozatában hivatkozott anyagi jogi szabályok, tehát a GDPR általa hivatkozott rendelkezései alapján jogszerűen állapította-e meg a felperesek által elkövetett adatvédelmi jogsértéseket. Az adatvédelmi bírság mértékének törvényességéről a bírságkiszabást megalapozó jogsértés függvényében kellett döntenie.
- [33] A bíróság elsőként a keresetben foglalt azon állítást vizsgálta, amely szerint a határozat tárgyát képező adatkezelés tekintetében a felperesek nem minősültek személyes adatok kezelőjének, tekintettel arra, hogy nem hoztak olyan döntést, amely a kérelmező adatainak kezelésére vonatkozott volna, és közvetlenül nem értek hozzá a kérelmező személyes adataihoz.
- [34] A GDPR 2. cikk (1) bekezdése szerint az általános adatvédelmi rendeletet kell alkalmazni a személyes adatok részben vagy egészben automatizált módon történő kezelésére, valamint azoknak az adatoknak a nem automatizált kezelésére, amelyek valamely nyilvántartási rendszer részét képezik, vagy amelyeket egy nyilvántartási rendszer részévé kívánnak tenni.

- [35] A GDPR 4. cikk 1. pontja alapján „személyes adat” azonosított vagy azonosítható természetes személyre („érintett”) vonatkozó bármely információ; azonosítható az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen valamely azonosító, például név, szám, helymeghatározó adat, online azonosító vagy a természetes személy testi, fiziológiai, genetikai, szellemi, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára vonatkozó egy vagy több tényező alapján azonosítható.
- [36] A GDPR 4. cikk 2. pontja alapján „adatkezelés” a személyes adatokon vagy adatállományokon automatizált vagy nem automatizált módon végzett bármely művelet vagy műveletek összessége, így a gyűjtés, rögzítés, rendszerezés, tagolás, tárolás, átalakítás vagy megváltoztatás, lekérdezés, betekintés, felhasználás, közlés továbbítás, terjesztés vagy egyéb módon történő hozzáférhetővé tétel útján, összehangolás vagy összekapcsolás, korlátozás, törlés, illetve megsemmisítés.
- [37] A GDPR 4. cikk 7. pontja alapján „adatkezelő” az a természetes vagy jogi személy, közhatalmi szerv, ügynökség vagy bármely egyéb szerv, amely a személyes adatok kezelésének céljait és eszközeit önállóan vagy másokkal együtt meghatározza. Ha az adatkezelés céljait és eszközeit az uniós vagy a tagállami jog határozza meg, az adatkezelőt vagy az adatkezelő kijelölésére vonatkozó különös szempontokat az uniós vagy a tagállami jog is meghatározhatja.
- [38] Az alperes a határozatában helyesen mutatott rá arra, hogy a Facebook oldal és a hozzá tartozó Facebook Messenger fiók az I. rendű felperes nevében működik, és bár az I. rendű felperes az alperes felhívására azt nyilatkozta, hogy magánszemélyként nem adatkezelője a Facebook oldalnak, annak kifejezett politikai jellegéből és a politikai pozícióra jelöltként való fellépéséből egyértelmű, hogy nem magánszemélyként, hanem politikai közszereplőként járt el. Vagyis az ő tudomásával és közreműködésével, az ő érdekében működött a Facebook oldal. Az I. rendű felperes a Facebook oldalon és a Messengeren egyértelműen a saját nevében lépett fel, saját fényképe és neve alatt, valamint az üzenetek megfogalmazása is első számú személyben szólt. Emiatt helyes volt a határozat azon megállapítása is, hogy az adatkezeléssel kapcsolatos közreműködése nem vitatható, nélküle az adott adatkezelés nem is létezne ebben a formában. A GDPR 4. cikk 7. pontja alapján nem feltétlenül az az adatkezelő, aki a személyes adatok birtokában van, hanem az, aki az adatkezelés lényeges feltételeit, célját és eszközeit meghatározza. A kérelmező által panaszolt Facebook Messenger adatkezelést és a hozzá elválaszthatatlanul kötődő Facebook oldal adatkezelését, valamint az ott található információkat egyértelműen I. rendű felperes céljából és érdekében, vele akarategyezésben a II. rendű felperes határozta meg a feltárt tényállás alapján, amely határozati tényállást lényegében a felperesek sem vitatták.
- [39] A töretlen bírói gyakorlat szerint a konkrét adat birtoklása nem egyenlő az adatkezeléssel kapcsolatos érdemi döntési jogkörrel, a konkrét adat birtoklása nélkül is fennállhat adatkezelői minőség. A felperesek által hivatkozott azon érv, amely szerint a Facebook szolgáltatás adatkezelési tájékoztatása (továbbá a fennálló bírói gyakorlat) szerint a Meta adott esetben közös adatkezelő a Facebook oldalt, illetve a hozzá tartozó Facebook Messenger fiókot üzemeltető személlyel, tehát legalábbis megosztott e körben a felelősség volt megalapozott. E körben a bíróság a felperesi határozatban is felhívott Európai Unió Bíróságának a C-210/16 ügyben hozott döntésére utal, amely kiemeli, hogy az együttes felelősség fennállása nem feltétlenül jelenti a személyesadat-kezeléssel érintett különböző szereplők azonos felelősségét. Éppen ellenkezőleg, mivel e szereplők az adatkezelés eltérő

szakaszaiban és különböző mértékben vehetnek részt, a felelőségük mértékét a konkrét ügyre jellemző valamennyi releváns körülmény figyelembevételével kell értékelni.

- [40] A bíróság a fentiek tükrében rögzíti, hogy helyesen hivatkozott alperes arra, hogy nem általában a Facebook Messenger szolgáltatást és nem a Facebook oldal adatkezelési tevékenységét vizsgálta a jelen eljárásban, hanem kifejezetten a kérelem tárgyát képező speciális adatkezelési tevékenységet, amely automatikus Facebook Messenger üzenet küldésében valósult meg a Facebook oldalon történő kommentálás esetén. Ez alaphelyzetben nincs bekapcsolva, és kizárólag a II. rendű felperes tudja tetszés szerint ki és bekapcsolni. A Meta csak ennek technikai keretét biztosítja, a II. rendű felperes által a beállításokban jelzett utasítása esetén kezeli a kommentelő személyes adatait a II. rendű felperes által meghatározott feltételek, így az úgynevezett „silence period” megléte és hossza mellett. Ezért jogszerűen állapította meg az alperes határozatában, hogy a jelen ügyben vizsgált jogsértéssel érintett adatkezelések tekintetében a jogsértéshez vezető adatkezelői döntések meghozójának a GDPR 4. cikk 7. pontja alapján a felperesek közösen tekintendők. A vizsgált adatkezeléssel kapcsolatos döntések a felperesek érdekében és szándékából történtek az I. rendű felperes, mint politikai közszereplő szavazóbázisának növelése céljából, amelyekben a II. rendű felperes, mint támogató politikai szervezet volt érdekelt, aki a gyakorlatban nagyobb mértékben vett részt a döntés kialakításában.
- [41] A bíróság hangsúlyozza, hogy a kéretlen második üzenet küldését nem technikai hiba, hanem a Facebook oldal adminisztrátori beállítása okozta, ugyanakkor a második üzenet tekintetében a felperesek adatkezelői felelőségének mértéke ettől függetlenül azonos az első üzenettel. A feltárt iratok és nyilatkozatok alapján a Datadat GmbH csak adatfeldolgozóként vett részt az adatkezelésben, adatkezelői döntéseket nem hozott.
- [42] A fentiekre tekintettel az alperesi határozat jogszerűen állapította meg a GDPR felhívott rendelkezéseinek megfelelően, hogy a tárgyi körben a felperesek adatkezelőnek minősülnek.
- [43] A bíróság ezt követően az adatkezelési tájékoztatás elmaradása körében tett alperesi határozati megállapítások jogszerűségét vizsgálta.
- [44] A GDPR 12. cikk (1) bekezdése szerint az adatkezelő kötelezettsége megfelelő intézkedéseket hozni annak érdekében, hogy az érintettek részére a személyes adatok kezelésére vonatkozó, a 13. illetve 14. cikkben említett valamennyi információt és a 15–22. és 34. cikk szerinti minden egyes tájékoztatást tömör, átlátható, érthető és könnyen hozzáférhető formában, világosan és közérthetően megfogalmazva nyújtsa.
- [45] A kérelmezőnek küldött feliratkozást kérő első Facebook Messenger üzenettel összefüggő adatkezeléssel kapcsolatban helytállóan mutatott rá az alperes határozatában arra, hogy e körben elsődlegesen a kapcsolatfelvétel szövegét meghatározni tudó fél köteles a megfelelő adatkezelési tájékoztatásról gondoskodni a GDPR 14. cikkének megfelelően. Mivel a kapcsolatfelvételhez nem az érintett adja meg közvetlenül az adatokat a felperesek részére, azokat az I. rendű felperes általi, adminisztrátori beállítással adott utasítás alapján a Meta adatfeldolgozó az érintett aktív közrehatása nélkül kezeli a felperesek hozzájárulást kérő üzenete elküldéséhez. Mivel a tájékoztatásra mutató hivatkozás úgy lett beállítva, hogy az csak a feliratkozóknak, a feliratkozást követően jelenik meg, nem a feliratkozást kérő szöveg végén, így aki nem iratkozik fel, nem kap tájékoztatást az I. rendű felperes szerepéről és a GDPR 14. cikke szerinti egyéb információkról. Ez sérti a GDPR 12. cikk (1) bekezdését,

valamint 14. cikk (1) és (2) bekezdését, mivel a felperesek nem gondoskodtak az érintettek megfelelő tájékoztatásáról és jogaik megfelelő érvényesíthetőségéről.

- [46] A kérelmezőnek küldött feliratkozást kérő második Facebook Messenger üzenettel összefüggő adatkezelés tekintetében a határozat helyesen mutatott rá arra, hogy a második üzenet nem a felperesek által állított technikai hiba miatt, hanem azért került kiküldésre, mert a Facebook oldal adminisztrátori felületén az lett beállítva, hogy ne legyen „silence period”, azaz a 2022. február és 2022. április közötti időszakban minden Facebook oldalon leadott komment a korábbi tiltakozó nyilatkozattól függetlenül újabb üzenetküldést generáljon. A II. rendű felperes, saját, technikai hibára vonatkozó állításával ellentmondó nyilatkozata szerint ezt a jogos érdeke indokolta (amely amint arra az alperes rámutatott egyúttal a Facebook oldalon megjelenő I. rendű felperes közszereplő érdeke) azonban ezen érdek fennállását csak állította, nem támasztotta alá megfelelően. A keresetben előadottakból sem derül ki, hogy a felperesek az előbbi, az érintettek jogait korlátozó hatást bármely mértékben is figyelembe vették volna, és a valós érdeket ezzel szemben ténylegesen mérlegelték volna. Nem értékelte a bíróság továbbá az ügy érdemére kiható körülményként a kérelmezettnek küldött két tárgyi üzenet között eltelt időintervallummal kapcsolatban az alperes felperesek által hivatkozott eljárási végzése és a határozatban rögzítettek közötti ellentmondásra vonatkozó kereseti kifogásokat, tekintettel arra, hogy ezek a megállapítások az alperesi döntés érdemére kiható eljárási jogszabálysértést nem eredményeztek.
- [47] A fentiekre tekintettel az alperes a határozatában jogszerűen állapította meg a GDPR 6. cikk (1) és 21. cikk (1) bekezdésének a sérelmét az első feliratkozást kérő üzenet követően a tiltakozási jog figyelmen kívül hagyásával, érvényes jogalap nélkül küldött feliratkozást kérő második Facebook Messenger üzenettel összefüggő adatkezelés vonatkozásában. Az alperes ezzel összefüggésben helytállóan állapította meg azt is, hogy a beállítási lehetőségek egységes alkalmazása miatt nem csak a kérelmező, hanem a Facebook oldalon kommentelő minden, még Facebook Messenger hírekre feliratkozással nem rendelkező érintett is azonos jogsértést szenvedett el az adatkezelés időszakában (2022. február – 2022. április). E miatt a kérelmezőnek küldött üzenetek tekintetében tett megállapítások és jogsértések megfelelően irányadóak a felperesi általános gyakorlat azon részére, ahol az érintett nem iratkozott fel az üzenet hatására. A II. rendű felperes határozatban hivatkozott nyilatkozata alapján nagyságrendileg 5.000 érintett iratkozott fel az automata üzenet hatására a Facebook Messenger hírekre, amely tény pedig logikusan azt jelenti, hogy ennél több megkeresésből lett ennyi feliratkozó. Mindebből következik, hogy az érintettek száma a felperesi nyilatkozattal is alátámasztottan jelentős volt.
- [48] Végezetül, figyelemmel a jogsértések megállapíthatóságára, a bíróság megvizsgálta a II. rendű felperes terhére megállapított bírság kiszabásával kapcsolatban előadott kereseti érveket.
- [49] A bírság kiszabásának indokoltságát és összegét az alperes mérlegelés alapján dönti el. A Kp. 85. § (5) bekezdése értelmében a mérlegelési jogkörben megvalósított közigazgatási cselekmény jogszerűsége körében a bíróság azt is vizsgálja, hogy a közigazgatási szerv hatáskörét a mérlegelésre való felhatalmazásának keretei között gyakorolta-e, a mérlegelés szempontjai és azok okszerűsége a közigazgatási cselekményt tartalmazó iratból megállapíthatóak-e. A bírságolásra vonatkozó kétszeres mérlegelési kötelezettség következtében a határozatból egyértelműen ki kell tűnnie, hogy mely okból döntött az alperes a bírság kiszabása mint jogkövetkezmény alkalmazása mellett, és annak mértékét milyen

szempontok alapján határozta meg. Amennyiben a bíróság kiszabását megalapozó jogsértés megtörtént, és a bíróság kiszabásának indokoltságát és összegét az alperes a GDPR 83. cikkben foglalt keretek között állapította meg, a mérlegelésnél irányadó valamennyi szempontot helyesen alkalmazta, és azokat megfelelően indokolta, akkor a bíróságnak nincs jogszabályi lehetősége a mérlegelés szempontjainak felülmérlegelésére, és a kiszabott bírság mellőzésére vagy mérséklésére. A jogorvoslati eljárásban kiszabott bírság mellőzésére vagy összegének megváltoztatására csak akkor kerülhet sor, ha az alperes mérlegelési jogkörben hozott döntése nem felel meg a Kp. 85. § (5) bekezdésében előírt törvényi követelményeknek, vagy a bíróság olyan új tényt vagy körülményt állapít meg, amely a bíróság mellőzését vagy összegének mérséklését indokolhatja. Jogszabályi felhatalmazás hiányában a bíróságnak nincs lehetősége méltányosság gyakorlására sem.

- [50] Az II. rendű felperes vonatkozásában a bíróság összegének meghatározásakor az alperes azonosította, hogy a megállapított jogsértésekről a GDPR 83. cikk (5) bekezdés (a) és (b) pontjai rendelkeznek, ez alapján a kiszabható bírság maximuma 20.000.000 EUR, vagy a vállalkozások esetében az előző pénzügyi év teljes éves világpiaci forgalmának legfeljebb 4 %-át kitevő összeg. Rögzítette, hogy a II. rendű felperes nettó árbevétele a rendelkezésre álló legutóbbi 2021-es adat szerint 142.738.000 forint volt.
- [51] Alperes rögzítette, hogy a megállapított jogsértések szorosan összefüggenek és együttesen merültek fel egy tevékenység keretében, ezért ezeket összességében vizsgálta, továbbá a kérelmezővel szembeni egyéni jogsértéseken felül hivatalból figyelembe vette azt is, hogy a vizsgált tevékenység az általános gyakorlat része volt.
- [52] Az alperes helyesen azonosította súlyosító körülményként, hogy jelentős számú érintett személyes adatainak kezelése súlyosan jogsértően, a GDPR több alapvető rendelkezését megszegve történt [GDPR 83. cikk (2) bekezdés a) pont]. A II. rendű felperes az adatkezelést túlnyomó részben meghatározó adatkezelőként nem járt el megfelelően [GDPR 83. cikk (2) bekezdés d) pont]. A politikai véleménnyel akár közvetetten összefüggésben végzett adatkezelések nagyobb fokú kockázatot jelentenek az érintetteknek [GDPR 83. cikk (2) bekezdés g) pont]. Téves feltételezéseken alapuló és célszerűtlen döntés volt a II. rendű felperes részéről a „silence period” használatának mellőzése, amely az adatkezelés megtervezése során a gondatlanság súlyos mértékét támasztja alá [GDPR 83. cikk (2) bekezdés k) pont].
- [53] Az alperes enyhítő körülményként megfelelően azonosította, hogy a jogsértéssel érintett speciális adatkezelési tevékenység rövid ideig, a 2022-es választással összefüggő kampányidőszak alatt folyt [GDPR 83. cikk (2) bekezdés a) pont]. Rögzítette, hogy a jogszabályok súlyosan gondatlan félreértelmezése történt [GDPR 83. cikk (2) bekezdés b) pont]. Értékelte azt, hogy a II. rendű felperessel szemben alperes korábban nem állapított meg releváns adatvédelmi jogsértést adatvédelmi hatósági ügyben [GDPR 83. cikk (2) bekezdés e) pont]. Továbbá nem hagyta figyelmen kívül, hogy az eljárása a törvényi eljárási határidőn túl elhúzódott annak technikai összetettsége miatt [GDPR 83. cikk (2) bekezdés k) pont].
- [54] A fenti mérlegelés eredményeként a bíróság szerint az alperes a jogsértés súlyával arányban álló bírságot szabott ki, részletesen feltárta a II. rendű felperes esetében figyelembe vett súlyosbító és enyhítő körülményeket, amelyek alapján kirívóan okszerűtlen következtetéseket nem vont le. Az alperes határozatából kitűnik, hogy a mérlegelési szempontok a megállapított tényállással adekvátak. A felperes által keresetében felhívottakkal szemben a jogszabályban

alapelveként is megjelenő együttműködési kötelezettség, mint a jognak megfelelő magatartás tanúsítása önmagában nem enyhítő, hanem elvárt követelmény. Kiemeli a bíróság azt is, hogy a jelen ügyben megállapított szankció lényegesen elmarad a GDPR által meghatározott bírságmérték felső határától, tehát a GDPR szankciórendszerében nem számít súlyos összegű bírságnak. Mindebből következik, hogy az alperes határozatának az adatvédelmi bírság kiszabására vonatkozó rendelkezései a felperesek által állított okokból nem jogszerűtlenek.

- [55] A fentiek alapján a bíróság összességében azt állapította meg, hogy az alperes a kereseti kérelem korlátai között sem anyagi, sem az ügy érdemére kiható eljárás jogszabálysértést nem követett el döntése meghozatala során, az alperes határozata a keresetben felhozott okokból nem jogsértőek, ezért az alaptalan keresetet a Kp. 88. § (1) bekezdés a) pontja alapján elutasította.
- [56] A Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 81. § (3) bekezdése alapján a bíróság a pervesztes felpereseket kötelezte az alperes perköltségének megfizetésére, amelyet a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján, a felszámítással egyezően a rendelkező részben foglalt összegben állapított meg, figyelemmel az alperesi védírat terjedelmére és annak munkaigényességére.
- [57] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. § o) pontja alapján illetékmentes.
- [58] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki. Tájékoztatja a bíróság a feleket, hogy a Kp. 115. § (1) bekezdése alapján a jogerős ítélet ellen jogszabálysértésre, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással felülvizsgálati kérelem terjeszthető elő, amelynek elbírálása a Kúria hatáskörébe tartozik. A Kp. 27. § (1) bekezdése szerint a Kúria előtt a jogi képviselő kötelező.

Budapest, 2023. november 7.

dr. Surányi Katalin s.k.
a tanács elnöke

dr. Tóth László s.k.
előadó bíró

Petőné dr. Sipka Judit s.k.
bíró